T072 BL 2 (171) Nói Về 2 Bất Định-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ-KHEO Chöông III: NOÙI VEÀ 2 BAÁT ÑÒNH351

I. GIÔÙI THÖÙ 1 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Ca-löu-ñaø-di khi coøn laø baïch y coù ngöôøi baïn coù vôï teân laø Trai Öu-baø-tö352 nhan saéc ñoan chaùnh. Ca-löu-ñaø-di cuõng töông maïo ñoan chaùnh. Ca-löu-ñaø-di ñeå yù ñeán Trai Öu-baø-tö. Trai Öu-baø-tö cuõng ñeå yù ñeán Ca-löu-ñaø-di. Ca-löu-ñaø-di ñeán giôø, ñaép y, mang baùt, ñeán nhaø Trai-Öu-baø-tö. Hai ngöôøi cuøng ngoài nôi choã kín. Khi Ca-löu-ñaø-di cuøng Trai-Öu-baø-tö noùi chuyeän, Tyø Xaù-khö Maãu353 coù chuùt vieäc ñeán nôi ñoù. Töø xa, Tyø Xaù-khö nghe tieáng noùi cuûa Ca-löu-ñaø-di. Öu-baø-tö (Öu-baø-di) naøy coù loøng moä ñaïo, nghe beân trong coù tieáng noùi cuûa Tyø-kheo, khôûi yù nghó: Khoâng chöøng Tyø-kheo noùi phaùp. Do vaäy lieàn ñeán döïa nôi vaùch ñeå nghe. Nhöng laïi chæ nghe tieáng noùi phi phaùp. Tyø Xaù-khö laïi nghó: Nghe tieáng cuûa Tyø-kheo maø laïi noùi nhöõng vieäc phi phaùp. Tyø-kheo khoâng neân noùi nhöõng lôøi nhö vaäy! Baø lieàn nhìn qua loã nhoû, xem thaáy Ca-löu-ñaø-di vôùi Trai Öu-baø-tö cuøng ngoài treân göôøng noùi vieäc phi phaùp. Thaáy vaäy, Tyø Xaù-khö Maãu beøn nghó: Tyø-kheo naøy ngoài choã phi phaùp, laïi noùi lôøi phi phaùp. Neáu phu chuû cuûa ngöôøi ñaøn baø naøy thaáy thì hoï seõ maéng chöûi vôï, sanh taâm baát tín. Khi aáy, Tyø Xaù-khö Maãu Öu-baø-tö lieàn ra khoûi nhaø naøy, voäi vaøng ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, ñöùng qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät moät caùch ñaày ñuû. Baïch Ñöùc Theá Toân roài, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, nhieãu ba voøng caùo lui. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân taäp hôïp Taêng Tyø-kheo. Ngaøi bieát maø vaãn coá hoûi Ca-löu-ñaø-di: - Coù thaät oâng cuøng vôùi Trai Öu-baø-tö ngoài rieâng ôû choã khuaát vaéng chaêng? Ca-löu-ñaø-di traû lôøi:

351. Nguõ phaàn 4 (T22n1421, tr.22c14). Taêng kyø 7 (T22n1425, tr.289c18). Thaäp tuïng 4 (T23n1435, tr.28b8). Caên baûn 16 (T23n1442, tr.710a24). Pali, Aniyakattam, Vin. iii. 186tt. 352. Trai öu-baø-tö . Taêng kyø 7: Con gaùi cuûa moät ngöôøi Baø-la-moân quen bieát. Thaäp tuïng: Ngöôøi quen cuõ laø Öu-baø-di Quaät-ña. Caên baûn 16: Öu-baø-di Caáp-ña ø. Pali: Con gaùi cuûa moät nhaø thí chuû; khoâng noùi teân coâ gaùi. 353. Tyø Xaù-khö Maãu . Pali: Visakhā Migaramātā. Baø coù nhieàu con vaø chaùu, taát caû ñeàu giaøu coù. Vì vaäy, trong moïi leã hay tieäc, baø ñeàu ñöôïc môøi. Baø ñeán nhaø naøy cuõng do ñöôïc môøi.

- Thaät vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch: - Vieäc laøm cuûa caùc ngöôi laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Sao oâng cuøng vôùi Trai Öu-baø-tö ngoài rieâng choã khuaát vaéng? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Ca-löu-ñaø-di

roài baûo caùc Tyø-kheo: - Ca-löu-ñaø-di laø ngöôøi ngu si, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi taäp möôøi cuù nghóa, cho ñeán, chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi naøy neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, cuøng moät ngöôøi nöõ, moät mình ngoài taïi choã khuaát choã kín, choã coù ngaên che, choã coù theå haønh daâm, noùi lôøi phi phaùp. Coù vò Öu- baø-di truï tín noùi moät phaùp trong ba phaùp, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø- baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà, vaø Tyø-kheo ngoài aáy töï xaùc nhaän “Toâi phaïm toäi naøy.” Vaäy caàn xöû trò moät trong ba phaùp, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà, hoaëc ñuùng nhö lôøi Öu-baø-di truï tín. Caàn nhö phaùp xöû trò Tyø-kheo aáy. Ñaây goïi laø phaùp baát ñònh. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Ngöôøi nöõ: Ngöôøi nöõ coù trí, chöa maïng chung. Ngoài rieâng: Moät Tyø-kheo, moät ngöôøi nöõ. Choã khuaát kín: Coù hai loaïi. Moät laø khuaát vaéng ñoái vôùi thaáy; hai laø khuaát vaéng ñoái vôùi nghe. Khuaát vaéng ñoái vôùi thaáy laø hoaëc do buïi traàn, do söông muø, trong boùng toái, khoâng thaáy nhau. Khuaát vaéng ñoái vôùi nghe laø nôi maø tieáng noùi thöôøng khoâng nghe ñöôïc. Nôi coù ngaên che: Hoaëc do caây, do vaùch töôøng, do raøo, hoaëc do vaûi vaø caùc vaät khaùc coù theå ngaên che. Nôi coù theå haønh daâm: Nôi coù theå dung chöùa haønh ñoäng veà daâm duïc. Noùi lôøi phi phaùp: Töùc laø noùi veà phaùp daâm duïc. Öu-baø-tö truï tín:354 Tin Phaät, Phaùp, Taêng; quy y Phaät, Phaùp, Taêng;

354. Tín nhaïo öu-baø-tö . Trong giôùi vaên, noùi laø truï tín öu-baø-tö . Taêng kyø7 (T22n1425, tr.290c13): Khaû tín Öu-baø-di ; coù 16 ñieàu ñeå goïi laø Öu-baø-di ñaùng tin: 3 quy y, 4 baát hoaïi tònh, taêng chöa ñöôïc lôïi, giuùp cho ñöôïc lôïi; ñaõ ñöôïc lôïi, giuùp cho taêng tröôûng; taêng mang tieáng xaáu, tìm caùch daäp taét; khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy boá, khoâng tuøy si; ly duïc höôùng thaønh töïu giôùi. Pali: Saddheyyavacasā upāsikā, Öu-baø-di maø lôøi noùi ñaùng tin; giaûi thích: Ñaây chæ ngöôøi nöõ ñaõ ñaéc quaû, ñaéc hieän quaùn, ñaõ hoïc hieåu giaùo phaùp.

khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng taø daâm, khoâng voïng ngöõ, khoâng uoáng ruôïu; kheùo ghi nhôù söï vieäc khoâng nhaàm laãn, noùi lôøi chaân thaät khoâng hö voïng. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, töï noùi coù ngoài, töï noùi coù naèm, töï noùi coù laøm vieäc ñoù thì neân theo lôøi Tyø-kheo noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, töï noùi coù ngoài, töï noùi coù naèm, maø khoâng töï noùi laøm vieäc ñoù thì neân nhö lôøi cuûa Öu-baø- tö noùi maø xöû trò.355 Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi coù laøm vieäc ñoù, thì neân nhö lôøi Öu- baø-tö noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, khoâng töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi coù laøm vieäc ñoù, thì neân y theo lôøi Öu-baø-tö noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, (601a1) khoâng töï noùi ñeán ñaâu, khoâng töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi coù laøm vieäc ñoù, thì neân y theo lôøi Öu-baø-tö maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo khoâng töï noùi töï

noùi choã nhaém ñeán, khoâng töï noùi ñeán ñaâu, khoâng töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi laøm vieäc ñoù thì neân y theo lôøi cuûa Öu-baø-tö maø xöû trò. Trong ñaây, khoâng xaùc ñònh phaùp naøo, cho neân goïi laø baát ñònh.356 II. GIÔÙI THÖÙ 2 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Ca-löu-ñaø-di khi coøn laø baïch y coù ngöôøi baïn coù vôï teân laø Trai Öu-baø-tö 357 nhan saéc ñoan chaùnh. Ca-löu-ñaø-di cuõng töôùng maïo ñoan chaùnh. Ca-löu-ñaø-di ñeå yù ñeán Trai Öu-baø-tö. Trai Öu-baø-tö cuõng ñeå yù ñeán Ca-löu-ñaø-di. Ca-löu-ñaø-di ñeán giôø, ñaép y, mang baùt, ñeán nhaø Trai-Öu-baø-tö. Hai ngöôøi ngoài nôi choã troáng, cuøng noùi chuyeän. Khi Ca-löu-ñaø-di cuøng Trai-Öu-baø-tö noùi chuyeän, Tyø Xaù-khö Maãu coù chuùt vieäc ñeán nôi ñoù. Töø xa, Tyø Xaù-khö nghe tieáng noùi cuûa Ca-löu- ñaø-di. Öu-baø-tö (Öu-baø-di) naøy coù loøng moä ñaïo, nghe beân trong coù tieáng

355. Taêng kyø 7: Taùc yeát-ma mòch toäi töôùng maø xöû trò. 356. Pali, aniyato, vì khoâng xaùc ñònh laø Ba-la-di, hay Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Ba-daät-ñeà, neân goïi laø baát ñònh. 357. Trai-öu-baø-tö . Xem cht.2 treân.

noùi cuûa Tyø-kheo, khôûi yù nghó: Khoâng chöøng Tyø-kheo noùi phaùp. Do vaäy lieàn ñeán döïa nôi vaùch ñeå nghe. Nhöng laïi chæ nghe tieáng noùi phi phaùp. Tyø Xaù-khö laïi nghó: Nghe tieáng cuûa Tyø-kheo maø laïi noùi nhöõng vieäc phi phaùp. Tyø-kheo khoâng neân noùi nhöõng lôøi nhö vaäy! Baø lieàn nhìn qua loã nhoû, xem thaáy Ca-löu-ñaø-di vôùi Trai Öu-baø-tö cuøng ngoài choã troáng traûi noùi vieäc phi phaùp. Thaáy vaäy, Tyø Xaù-khö Maãu beøn nghó: Tyø-kheo naøy ngoài choã phi phaùp, laïi noùi lôøi phi phaùp. Neáu phu chuû cuûa ngöôøi ñaøn baø naøy thaáy thì hoï seõ maéng chöûi vôï, sanh taâm baát tín. Khi aáy, Tyø Xaù-khö Maãu Öu-baø-tö lieàn ra khoûi nhaø naøy, voäi vaøng ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, ñöùng qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät moät caùch ñaày ñuû. Baïch Ñöùc Theá Toân roài, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, nhieãu ba voøng caùo lui. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân taäp hôïp Taêng Tyø-kheo. Ngaøi bieát maø vaãn coá hoûi Ca-löu-ñaø-di: - Coù thaät oâng cuøng vôùi Trai Öu-baø-tö ngoài rieâng ôû choã troáng chaêng? Ca-löu-ñaø-di traû lôøi: - Thaät vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch: - Vieäc laøm cuûa caùc ngöôi laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Sao oâng cuøng vôùi Trai Öu-baø-tö ngoài rieâng choã troáng? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Ca-löu-ñaø-di roài baûo caùc Tyø-kheo: - Ca-löu-ñaø-di laø ngöôøi ngu si, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, taäp möôøi cuù nghóa, cho ñeán, chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi naøy neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, cuøng moät ngöôøi nöõ, moät mình ngoài taïi troáng, choã khoâng theå haønh daâm, noùi lôøi thoâ tuïc. Coù vò Öu-baø-di truï tín noùi moät phaùp trong hai phaùp, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà, vaø Tyø- kheo ngoài aáy töï xaùc nhaän “Toâi phaïm toäi naøy.” Vaäy caàn xöû trò moät trong hai

phaùp, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà, hoaëc ñuùng nhö lôøi Öu-baø-di truï tín. Caàn nhö phaùp xöû trò Tyø-kheo aáy. Ñaây goïi laø phaùp baát ñònh. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo: Nghóa nhö treân.

Choã troáng: Khoâng coù töôøng vaùch kín ñaùo, khoâng coù caây coái, raøo daäu khuaát kín vaø khoâng coù caùc vaät ngaên che. Choã khoâng theå haønh daâm: Choã khoâng dung chöùa haønh ñoäng daâm duïc ñöôïc. Lôøi noùi thoâ tuïc: Töùc laø noùi vieäc daâm duïc, khen ngôïi hai ñöôøng toát xaáu. Öu-baø-tö truï tín: Tin Phaät, Phaùp, Taêng; quy y Phaät, Phaùp, Taêng; khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng taø daâm, khoâng voïng ngöõ, khoâng uoáng ruôïu; kheùo ghi nhôù söï vieäc khoâng nhaàm laãn, noùi lôøi chaân thaät khoâng hö voïng. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, töï noùi coù ngoài, töï noùi coù naèm, thì neân theo lôøi Tyø-kheo noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, töï noùi coù ngoài, töï noùi coù naèm, töï noùi coù laøm vieäc ñoù thì neân theo lôøi Tyø-kheo noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, töï noùi coù ngoài, töï noùi coù naèm, maø khoâng töï noùi laøm vieäc ñoù thì neân nhö lôøi cuûa Öu-baø- tö noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi coù laøm vieäc ñoù, thì neân nhö lôøi Öu- baø-tö noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, töï noùi choã ñeán, khoâng töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi coù laøm vieäc ñoù, thì neân y theo lôøi Öu-baø-tö noùi maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo töï noùi choã nhaém ñeán, khoâng töï noùi ñeán ñaâu, khoâng töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi coù laøm vieäc ñoù, thì neân y theo lôøi Öu-baø-tö maø xöû trò. Neáu Tyø-kheo khoâng töï noùi töï noùi choã nhaém ñeán, khoâng töï noùi ñeán ñaâu, khoâng töï noùi coù ngoài, khoâng töï noùi coù naèm, khoâng töï noùi laøm vieäc ñoù thì neân y theo lôøi cuûa Öu-baø-tö maø xöû trò. Trong ñaây, khoâng xaùc ñònh phaùp naøo, cho neân goïi laø baát ñònh.358 *

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.